

Ministerie van Financiën
T.a.v. de minister, heer mr. W.B. Hoekstra
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Verstuurd per e-mailadres: puvo@minfin.nl

Datum

5 mei 2020

Ons kenmerk

JvdB/QV/20-0452

Betreft

Voorwaarden steunverlening KLM

Doorkiesnummer

088-3682324

Email contact

luchtvaart@fnv.nl

Geachte minister Hoekstra,

Bij KLM zijn 3 cao's van toepassing: de cao voor het grondpersoneel (14.000 werknemers), de cao voor het cabinepersoneel (9.000 werknemers) en de cao voor het cockpitpersoneel (2.600 werknemers). FNV Luchtvaart is partij bij de cao grond- en cabinepersoneel, CNV Vakmensen is partij bij de cao grondpersoneel. Wij zijn als cao-partijen intensief betrokken bij de totstandkoming van de arbeidsvoorwaarden bij KLM.

We willen benadrukken dat wij de regering erkentelijk zijn voor het willen verstrekken van een lening en voor het geven van garanties aan de onderneming om werkgelegenheid te kunnen garanderen. Wij zijn ons ervan bewust dat de overheid niet elke onderneming en daarmee elke medewerker in een vergelijkbare positie, deze steun verleent en begrijpen dan ook dat daar voorwaarden aan verbonden zijn.

Vanuit onze betrokkenheid volgen wij met grote belangstelling het overleg in de Tweede Kamer op 6 mei a.s. over steunverlening aan KLM, en de daaraan verbonden voorwaarden.

Aangezien in de kamerbrief van 24 april jl. over deze steunmaatregelen ook arbeidsvoorwaardelijke aspecten benoemd worden, lijkt het ons als arbeidsvoorwaardelijke partijen opportuun om over een aantal arbeidsvoorwaardelijke aspecten dat mogelijk wellicht impact heeft op de grondmedewerkers van KLM, onze opvattingen te delen.

Sterkste schouders dragen zwaarste lasten

FNV Luchtvaart en CNV Vakmensen erkennen dit principe als uitgangspunt om te komen tot een eerlijke verdeling van de offers die aan het personeel wordt gevraagd en zullen dan ook erop toezien dat KLM'ers met modale of beneden modale salarissen zoveel mogelijk ontzien worden bij het vragen van een bijdrage.

Ook vinden wij dat de bijdrage die gevraagd kan worden aan personeel dat verdient boven de door de overheid benoemde NOW-subsidiiegrens (daaronder vallen de in de kamerbrief genoemde piloten en management) van een andere orde is dan de bijdrage die gevraagd kan worden aan personeel dat daarbinnen blijft.

Winstdeling

FNV Luchtvaart en CNV Vakmensen hebben er begrip voor dat de overheid vraagt om geen winstdeling uit te keren over de jaren waarin sprake is van een lening die door de overheid gegarandeerd wordt. Wij zullen dit onderwerp tevens meenemen in ons gesprek met KLM.

Dat laat onverlet dat we de Kamer erop willen attenderen dat de uitbetaling van de winstdeling over het jaar 2019 onderdeel is van de arbeidsvoorwaardelijke afspraken 2019. Met terugwerkende kracht arbeidsvoorwaarden wijzigen, is vrijwel onmogelijk. Desondanks zijn wij bereid om te onderzoeken of er gedragenheid is voor een (gedeeltelijk) andere vorm van winstuitkering, bijvoorbeeld in de vorm van nieuwe aandelen (vergroot het eigen vermogen en verbetert de kaspositie).

Herstructurering

De kamerbrief spreekt ook over een herstructureringsplan. Om een herstructureringsplan zorgvuldig te kunnen beoordelen, verzoeken wij de overheid om de medezeggenschap en de vakbonden positie te geven in dit proces zodat ze maximaal kunnen bijdragen aan draagvlak voor een sociaal en bedrijfseconomisch verantwoorde invulling hiervan. Wij vragen de Kamer ook om ruimte te bieden voor het overleg tussen grondbonden en KLM om tot afgewogen besluitvorming te komen. Wij zijn ons bewust van de noodzaak om snel en efficiënt besluiten te nemen. Echter, zorgvuldigheid gaat voor snelheid.

Wij attenderen erop dat direct na het uitbreken van de coronacrisis, wij onze verantwoordelijkheid hebben genomen voor aanpassingen in de arbeidsvoorwaarden, noodzakelijk om de operatie gaande te houden en cashproblemen te voorkomen. We hebben in een tweetal akkoorden zowel de winstdeling over 2019 uitgesteld tot oktober 2020, als KLM de ruimte geboden om verloftegoeden af te bouwen en hebben de onderneming daarmee geholpen aan meer liquiditeit en enige versteviging van haar balanspositie in deze moeilijke tijd.

Rol overheid

Uiteindelijk gaan sociale partners over de arbeidsvoorwaardelijke keuzes die gemaakt moeten worden in het kader van het overeind houden van de KLM. De richting die door het kabinet wordt gegeven, zien wij als steun in de rug teneinde te komen tot solidaire en rechtvaardige afspraken. Om de arbeidsvoorwaardelijke gevolgen van een lening van de overheid eveneens te kunnen matchen met draagvlak daarvoor onder de KLM-medewerkers, is ruimte nodig voor dialoog met de werknemersvertegenwoordiging.

De overheid is meer dan ooit in de positie om richting te geven aan de 'nieuwe' KLM. Het belang om de KLM overeind te houden, staat buiten kijf. Wij vinden dat KLM naar eerlijke arbeidsverhoudingen tussen de grootverdieners en de laagbetaalden moet gaan. In lijn met de arbeidsmarktanalyses (Borstlap en WRR) moet KLM bijdragen aan duurzame arbeidsrelaties op die afdelingen waar nu structureel veel uitzendkrachten werken.

Ook vinden we dat KLM kritisch moet kijken naar uitbestedingen die beogen om de arbeidsvoorwaarden waarbinnen werkzaamheden plaatsvinden, te versoberen door werk te verplaatsen naar het buitenland en/of naar bedrijven met lagere arbeidsvoorwaardelijke standaarden. Wij streven naar een KLM die bijdraagt aan verduurzaming van de luchtvaartsector en die ook oog heeft voor de gezondheidsrisico's die spelen voor medewerkers op Schiphol (zoals blootstelling aan fijnstof en chroom-6).

Naast de condities die voor de korte termijn worden verbonden aan de overheidssteun, vinden wij dat er voor de middellange termijn keuzes in het algemeen belang gestimuleerd moeten worden.

Wij zijn gaarne bereid om met u in gesprek te gaan over het vorenstaande en nader te bezien hoe invulling kan worden gegeven aan de voorgestelde voorwaarden.

Hoogachtend,

J. van den Brink
bestuurder FNV Luchtvaart

M. Wallaard
bestuurder CNV Vakmensen